«Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ жанындағы медицина колледжі

ТӘЖІРИБЕЛІК САБАҚҚА АРНАЛҒАН ӘДІСТЕМЕЛІК НҰСҚАУЛЫҚ

Мамандығы: 09130100 «Мейіргер ісі»
Біліктілігі: 5AB09130101 «Мейіргер ісінің қолданбалы бакалавры»
Оқу түрі: күндізгі
Оқытудың нормативтік мерзімі: 3 жыл 6 ай
Циклдар мен пәндерин дексі: АП 14
Курс: 2
Семестр: 4
Пән: «Үй жағдайындағы мейіргерлік күтім»
Бақылау нысаны: емтихан
Барлық сағат / кредит көлемі KZ: 72/3

Шымкент, 2025 ж.

Тәжірибелік сабакка арналған әдістемелік нұсқаулық «Үй жағдайындағы мейіргерлік күтім» пәнінің жұмыс бағдарламасы негізінде құрастырылып, кафедра мәжілісінде бекітілді.

Хаттама № 1 «27» 08 2025 ж.

Кафедра меңгерушісі _____ Серикова Б.Д.

1 – сабақ

1. Тақырыбы: Үй жағдайында созылмалы аурулары бар науқастарға мейіргерлік көмекті ұйымдастырудың көрсеткіштері мен кезеңдері

2. Мақсаты: Білім алушыларды созылмалы аурулары бар науқастарға үй жағдайында көрсетілетін мейіргерлік көмектің негізгі көрсеткіштерімен, кезеңдерімен және ұйымдастыру принциптерімен таныстыру

3. Оқыту мақсаты:

Студент білу керек:

- жалпы мейіргерісімен таныстыру;
- манипуляция түсінігі;
- мейіргерлік процедураның негізгі түрлері;
- үй жағдайындағы мейіргерлік күтім ерекшеліктері.

Студент істей білуі тиіс:

- Науқастан мәлімдеме жинау
- Мейіргерлік ауру тарихын құру
- Жағдайды тексеріп бағалау
- Мейіргерлік диагнозды құру
- Мейіргерлік бақылау күнделігін құру

4.Тақырыптың негізгі сұрақтары:

- мейіргер қызметінің даму тарихы;
- мейіргер ісіне жалпы көрініс беру;
- үй жағдайындағы мейіргерлік күтімнің бастыерекшеліктері;
- Науқасқа күтім жасау

5.Білім берудің және оқытудың әдістері (шағын топтар, пікірталас, жағдайлық есептер, жұптасып жұмыс істеу, презентациялар, кейс-стади және т.б.):

- кіші топтарда жұмыс істеу

- мультимедиялық проекторды пайдалана отырып топтарға презентация түрінде таныстыру.

- тесттерді шешу

6. Әдебиеттер:

соңғы бетті қараңыз.

7. Оқыту және оқыту әдістері:

Дәріс: шолу

Презентация, реферат, тест, глоссарий

8. Бақылау (сұрақтар, тесттер, есептер және т.б.):

Тесттер:

11.Қазақстан Республикасының емдеу мекемелерінде қандай заңды күші бар бұйрық негізінде санитарлық- эпидемиялогиялық тәртіп сақталады?

1) № 1050, 476 бұйрық
2) № 330, 241 бұйрық
3) № 702 бұйрық
4) № 218, 150 бұйрық
5) № 630, 780 бұйрық

2. Асептика қандай бағытталған іс- шаралар комплексі?

1) жараға иннфекцияның түспеу шараларының алдын алу
2) жараға инфекцияны енгізу
3) инфекциямен күресу

4) ойықпен күресу
5) миктоптармен күресу
3. Антисептика қандай бағытталған іс- шаралар комплексі?
1) микроағзаларды жою
2) жараға инфекцияны енгізу
3) жараға иннфекцияның түспеу шараларының алдын алу
4) ойықпен күресу
5) ойықтың болмауының алдын алу
4. Дәрілерді парентеральді жолмен енгізудің артықшылығы:
1) дәрінің дозасы анық, жылдам әсері+
2) әдістің қарапайымдылығы
3) асқынудың аз пайызда болуы
4) науқастың жағдайын жасау
5) дәрілердің жанама әсері төмен
5. Дәрілік заттарды асқазан ішек жолы арқылы енгізу ... деп аталады.
1) энтералды +
2) парентералды
3) пероралды
4) сублингвалды
5) ректалды
6. Дәрілік заттарды энтералді жолмен енгізуге жатады:
1) тіл астына+
2) көзге
3) тыныс алу жолдарына
4) бұлшықетке
5) тері астына
7. Ауыр науқастардын терісін өңдеуде ... қолданылмайды.
1) бөлінген спирт+
2) иіс су
3) 0,5% натрий гидрокарбоната ерітіндісі
4) ас сірке суы
5) калий пермаганат ерітіндісі
8. Ауыр науқастардын ауыз қуысын өңдеуінде ... қолданылмайды.
1) бөлінген спирт+
2) 0,5% натрий гидрокарбонат ерітіндісі
3) натрий хлоридтің изотониялық ерітіндісі
4) калий перманганатының әлсіз ерітіндісі
5) фурациллин ерітіндісі
9. Қолданылған қайшыны ... дезинфекциялайды.
1) 70% этил спиртінде+
2) 0,5% хлорамин ерітіндісінде
3) дисстильденген суда
4) сутегі асқын тотығында
5) 0,5% новокаин ерітіндісінде
10.Аш қарынға ішуге ұсынылған дәрілік заттар ... қабылдау керек.
1) түске дейін 30 мин.бұрын+
2) таңғы астан кейін
3) 20 – 60 мин.таңғы асқа дейін
4) ұйықтар алдында

5) кешкі астан 2 сағат бұрын

Ситуациялық есептер :

1. Мейіргерде науқастың көктамырына енгізуге арналған 4\V ерітінді бар, оның 3/V стерильді. Басқа науқасқа енгізу үшін 3/V флаконы ашылған. Осы ерітінділерді қолдануға болады ма?
2. Ішегінде жыланкөзі бар науқасқа таңу, аппендоэктомиядан кейін жіптерді алу және жұлын пункциясын жасау керек. Бұл манипуляция қалай орындалуы қажет?
3. Мейіргер таңу жұмыстарынн жүргізу үшін 7/Х ашылмаған бикс алып келді, оның 5/Х стерильді. Мейіргер осы материалдарды қолдануына болады ма?
4. Мейіргер операциялық материалдар салынған биксті ашу кезінде индикатор түсі аққа боялған. Мейіргер қалай жасау керек?

2 – сабақ

1. Тақырып: Жарақат және мүгедектік кезінде үйде көрсетілетін мейіргерлік күтім ерекшеліктері

2. Мақсаты: Білім алушыларды жарақат алған немесе мүгедек науқастарға үй жағдайында көрсетілетін мейіргерлік күтімнің ерекшеліктерімен, негізгі көрсеткіштерімен және ұйымдастыру принциптерімен таныстыру

3. Оқыту мақсаты:

Студент білуі тиіс:

- мейіргер тәжірибесіндегі кәсіби дағдылар түсінігі;
- науқастарды механикалық құрылғылардың көмегімен тасу, тасымалдау,орын алмастыруын меңгеру;
- науқастың қажеттіліктері мен мақсаттарын.

Студент істей білуі тиіс:

- науқастарды тасуды, тасымалдауды,орын алмастыруды;
- механикалық құрылғылардың көмегімен тасымалдауды пайдалануды.
- Мейіргердің міндеттері - емшара жүргізудің мақсаты мен ретін.

4. Тақырыптың негізгі сұрақтары:

- науқастың денесін механикалық жолмен тасымалдауды меңгеру;
- науқасты арқасымен жатқан күйінде кереуеттің басына қозғалту;
- науқасты астына қоятын төсеніш төселген келесі кереуетке ауыстыру;
- науқасты домалатып орын ауыстыру;
- науқасты кереуеттен орындыққа ауыстыру;
- науқасты кереуеттен зембілге көшіру;
- науқастың журуіне көмек көрсету;
- жақын арада гипс таңғышы таңылған науқастың күтімі жайында айту.

5. Білім берудің жұптасып жұмыс істеу және оқытудың әдістері (шағын топтар, пікірталас, жағдайлық есептер, презентациялар, кейс-стади және т.б.)

- тақырыптың негізгі сұрақтарын қолданып, сабақты ми шабуылы және топтық – бағытталған оқыту әдістері бойынша жүргізу;
- кіші топтарда жұмыс істеу
- ситуациялық есептерді шешу
- тақырыптың негізгі тесттерін шешу

6. Бақылау (тесттер, есептер және т.б.):

Тесттер:

1. Стационар емдік – қорғаныс тәртібі келесі элементтерді құрайды:
1) Науқас психикасына қолайлы тәртіпті қамтамасыз ету
2) Аурухана ішілік инфекцияның алдын алуын қамтамасыз ету
3) Асептика және антисептика ережелерін орындау
4) Ішкі күн тәртібі ережелерін сақтау
5) Рациональді физикалық қозғалыс белсенділігінің тәртібін қамтамасыз ету

Дұрыс жауаптар комбинациясын таңдаңыз:

А) 2,4,5 Б)1,2,4 В)1,3,5 Г)1,4,5 Д) барлық жауаптар дұрыс

2. Науқастардың физикалық (қимыл – қозғалыс) белсенділінің қандай тәртіптері емдік – алдын алу мекемелерінде қолданылады?
1) Жату тәртібі
2) Төсекті тәртібі
3) Қатаң төсекті тәртібі
4) Жартылай отыру тәртібі
5) Палаталық тәртіп
6) Жалпы (палатадан тыс) тәртіп

Дұрыс жауаптар комбинациясын таңдаңыз:

А) 1,3,4,6 Б) 2,4,5,6 В) 2,3,6 Г) 1,2,3,5 Д) 2,3,5,6

3. Сәйкестікті табыңыз

1) Палаталық тәртіпке
2) Жалпы (палатадан тыс) тәртіп

а) асханада ас қабылдау
б) асты палатада қабылдау
в) табалдырықпен көтерілу
г) таза ауада серуендеу
д) тек қана палата ішінде жүру
е) гигиеналық ваннаны қабылдау

4. Қатаң төсек тәртібі кезінде науқасқа
1) Төсектен тұрмай, қозғалуға болады
2) Палата ішінде тұрып, жатуға болады
3) Төсекте ешқандай шектеусіз белсенді қозғалуға болады
4) Науқасқа төсекте қозғалуға болмайды

5. Төсек тәртібі кезінде науқасқа
1) Төсектен тұрмай, қозғалуға болады
2) Палата ішінде тұрып, жатуға болады
3) Төсекте ешқандай шектеусіз белсенді қозғалуға болады
4) Науқасқа төсекте қозғалуға болмайды

6. Жалпы тәртіп кезінде науқасқа
1) Төсектен тұрмай, қозғалуға болады
2) Палата ішінде тұрып, жатуға болады
3) Төсекте ешқандай шектеусіз белсенді қозғалуға болады
4) Науқасқа төсекте қозғалуға болмайды

7. Палаталық тәртіп кезінде науқасқа
1) Төсектен тұрмай, қозғалуға болады
2) Палата ішінде тұрып, жатуға болады
3) Төсекте ешқандай шектеусіз белсенді қозғалуға болады
4) Науқасқа төсекте қозғалуға болмайды

8. Кейбір аурулар кезінде ауырсыну сезімдерін төмендету мақсатында науқастың төсектегі қалпы қалай аталады
1) белсенді
2) пассивті
3) мәжбүрлі
9. Ессіз күйде жатқан науқастың төсектегі қалпы
1) белсенді
2) пассивті
3) мәжбүрлі
10. Бас және аяқ соңдарын тез арада қажетті қалыпқа келтірілетін (көтеру, түсіру) керуерт қалай аталады
1) функциональді
2) стандартты
3) модифицирленген
4) хирургиялық
5) каталка
11. Кіші қан айналым шеңберінде қанның іркілуі және қан айналым жетіспеушілігі бар науқастың аяғын төмен түсіріп отыруы ... деп аталады.
1) тізе – шынтақты
2) ортопноэ
3) пассивті
4) Фаулер қалпы
5) Симс қалпы
12. Кереуетте түзу отырған науқас ... қалыпта болады.
1) ортопноэ
2) Фаулер
3) Симс
13. Ішпен және бүйірімен жату арасындағы аралық қалып ... аталады.
1) ортопноэ
2) Фаулер
3) Симс
14. Тек қана екі медбике көмегімен орындалатын науқастың орын ауыстыру түрін атаңыз.
1) «қолтық астымен ұстау» әдісімен науқасты ұстап тұру
2) «жоғары көтерілген шынтақ кезінде ұстау» әдісімен науқасты ұстап тұру
3) науқасты жүру кезінде сүйемелдеп көмек беру
4) науқасты Фаулер қалпына келтіру
5) науқасты Симс қалпына келтіру

Ситуациялық есеп

1. Науқас каталкамен жеткізілді, каталканың бас соңы керуерттің аяқ соңына сәйкес келіп қалды. Каталка керуертке дұрыс орналасқан ба? Науқасты керуертке орын ауыстыру әрекеті қалай жүзеге асады?
2. Инсульттан кейін жатқан, ойық жара ауруының пайда болуына жоғары қауіпі бар науқас жатыр. Науқас төсектегі қалпын өзі өзгерте алмайды. Ойық жаралардың пайда болуын алдын алу үшін медбике науқастың қандай қалпын келтірсе болады?
3. Науқас кереует жанындағы орындықта газет оқып отырған. Кенет өзін нашар сезініп, қатты әлсіздік пайда болып, өз бетінше керуертке жата алмады. Бұл жағдайда медбикенің іс - әрекеті қандай болмақ? Бұл науқасты тасымалдау алгоритмін атаңыз?

3 – сабақ

1. Тақырып:Неврологиялық аурулары бар пациенттерге үй жағдайында мейіргерлік күтім көрсету міндеттері мен алғышарттары

2. Мақсаты:. Неврологиялық аурулары бар науқастарға үй жағдайында көрсетілетін мейіргерлік көмектің негізгі міндеттерімен, ұйымдастырудың алғышарттарымен және күтім ерекшеліктерімен таныстыру

3. Оқыту мақсаты:

Студент білуі тиіс:

- Жүйке аурулар кезінде мейірбикелік үрдістің маңыздылығы.
- Әр түрлі жүйке ауруларымен науқастарға үй жағдайында мейіргерлік күтімі ұйымдастыру.
- Жүйке жүйесі аурулары бар науқастарға мейірбикелік көмек көрсетудегі отбасының қажеттіліктері.

Студент істей білуі тиіс:

- Тері жамылғысы және ауыз қуысына күтім жасауды .
- Жіті ми қан айналым бұзылыстарында күтім жасауды.
- Әр түрлі жүйке ауруларымен науқастарды тамақтандыруды.
- Қуықты катетірлеу кезінде күтімді ұйымдастыру.

4. Тақырыптың негізгі сұрақтары:

- Жүйке ауруларымен науқастарға тері жамылғысы және ауыз қуысына күтім жасауды .
- Жіті ми қан айналым бұзылыстарында күтім жасауды ұйымдастыру
- Клизма жасау мен катетр қоюды және оған күтім жасауды.
- Науқастарды тамақтандырудың ерекшеліктері.

5. Білім берудің және оқытудың әдістері:

- Кіші топтарда жұмыс істеу
- Техникалық құрал-саймандарды қолданып, тақырыпты презентация түрінде көрсету (мультимедиялық проектор)
- Ситуациялық есептерді шешу
- Тесттерді шешу

6. Әдебиеттер:

соңғы бетті қараңыз.

7. Оқыту және оқыту әдістері:

Дәріс: шолу

Презентация, реферат, тест, глоссарий

8. Бақылау:

Тесттер:

1.Аяқтағы үлкен тері астылық көктамырға венесекцияжасалады:

1)көктамырға тері арқылы ену мүмкін болмаған жағдайда

2) артерияға тері арқылы ену мүмкін болмаған жағдайда

3)шат аймағының тері асты көктамырына ену мүмкін болмаған жағдайда

4) сан артериясына ену мүмкін болмаған жағдайда

5)мықын артериясына ену мүмкін болмаған жағдайда

Жауабы:1)

2. Аяқтағы үлкен тері астылық көктамырға венесекцияжасауға қарсы көрсеткіштер:

1) коагулопатия, көктамырлық тромбоз.

2) көктамырдың варикозды кеңеюі

3) тромбофлебит
4) аяқ артерияларының облитерациялаушы атеросклерозы
5) аяқтардың ісінуі
Жауабы: 1)
3. Аяқтағы үлкен тері астылық көктамырға венесекция жасау үшін анестезия жасалады:
1) жергілікті 1% лидокаинмен
2) жалпы 1% лидокаинмен
3) жергілікті 2% лидокаинмен
4) инфильтрациялық анестезия 0,25% лидокаин гидрохлорид ерітіндісімен
5) инфильтрациялық анестезия 0,5% лидокаин гидрохлорид ерітіндісімен
Жауабы: 1)
4. Аяқтағы үлкен тері астылық көктамырға венесекция жасау үшін қажетті құрал-жабдықтарға жатпайды:
1) оттегі бетпердесі, Жане щприці
2) жгут, антисептикалық ерітінді,стерильді салфеткалар, қолғаптар
3) көктамырлық катетер, жібек жіптер
4) 4х4см өлшемдегі дәке салфеткалар, 25 калибрлі инесі бар 3 мл шприц
5) скальпель, қан тоқтататын қысқыш, антибиотигі бар мазь
Жауабы: 1)
5. Аяқтағы үлкен тері астылық көктамырға венесекция жасау асқынулары:
1) қан ағу, инфекция, флебит
2) дерматит, ісіну
3) ісіну, неврит
4) қышыну, артрит
5) миалгия, қан ағу
Жауабы:1)
6. Венесекция—бұл ... .
1) қан тамырға ену үшін көктамырдың қабырғасын кесу
2) көктамырға инені тері арқылы енгізу
3) қан алу үшін көктамырды тесу
4) дәрілік заттарды енгізу үшін көктамырды тесу
5) қан құю үшін көктамырды тесу
Жауабы:1)
7.Венесекция жасаудың көрсеткіштеріне жатпайды:
1) шок
2) балалардың қан тамырына ену үшін
3) венепункция жасау мүмкін болмаған жағдайда
4) венесекция жасайтын орынның іріңді инфекциясы
5) склерозданған көктамырлар
Жауабы: 4)
8. Венесекция жасаудың салыстырмалы қарсы көрсеткіштеріне жатпайды:
1) қан ұюдың бұзылысы
2) венесекция жасайтын орынның терісінің және тері асты май қабатының іріңді инфекциясы
3) аяқ-қолдың венесекция жасайтын орнының проксимальды жағының жарақаты
4) иммунодефицит
5) қан тамырға енудің аз инвазивті әдісінің мүмкіндігі
Жауабы:1)
9. Венесекция жасаудың мүмкін болған асқынулары:

1) көктамыр немесе артерияны кесіп кету
2) қан ағу, гематома
3) флебит, тромбоз
4) айналасындағы анатомиялық құрылымдардың зақымдануы
5) барлығы дұрыс
Жауабы: 5)
10. Көктамыр ішіне дәрілік затты енгізуге арналған құрал-жабдықтар:
1) зонд
2) мандрен
3) шприц, инфузиялық система
4) зәрлік катетер
5) фонендоскоп
Жауабы: 3)
11. Венесекция жасау мақсатында жиі тері астының ... көктамыры қолданылады.
1) балтырдың үлкен тері асты
2) санның үлкен тері асты
3) балтырдың кіші тері асты
4) санның кіші тері асты
5) самайдың үлкен тері асты
Жауабы: 3)
12. Венесекция жасауға арналған құрал-жабдықтар:
1) скальпель, қайшы, анатомиялық және хирургиялық пинцеттер
2) қан тоқтатын қысқыш
3) инесі бар шприц, құюға арналған система, 0,25-0,5% новокаин ерітіндісі
4) дәке салфеткалар және мақта шариктер, жібек және кетгут жіптер
5) барлығы дұрыс
Жауабы: 5)
13. Венесекция жасаудың мүмкін болған асқынуларына жатпайды:
1) ауа эмболиясы
2) бактериальды сепсис
3) атеросклероз
4) тромбоз
5) тромбофлебит
Жауабы: 3)
14. Инфузия жасаудан алдын перифериялық катетердің ... тексеріледі.
1) өткізгіштігі
2) ұзындығы
3) диаметрі
4) бүтіндігі
5) сақтау мерзімі
Жауабы:1)

Ситуациялық есептер:

Есеп 1. Аяғының үлкен тері астылық көктамырына венесекция жасап, катетер қойылған науқаста катетер айналасының ісінуі, ауырсыну, қызуының көтерілуі байқалған. Сіздің тактикаңыз?
Жауабы: Мейіргер тез арада дәрігерді шақыруы керек.

Есеп 2. Аяғының үлкен тері астылық көктамырына венесекция жасап, катетер қойылған науқаста катетер айналасының ісінуі, ауырсыну, қызуының көтерілуі мүмкін. Осындай асқынулардың алдын алу үшін мейірбике не істеу керек?
Жауабы: Асептикалық байламды уақтылы ауыстырып тұруы, катетер енген аймақтың жағдайын бақылау және терісін өңдеу керек.

4 – сабақ

1. Тақырып: Науқасқа үйде күтім жасаудың негізгі принциптері, үйдегі күтімге арнайы жабдықтарды қажет етпейтін әртүрлі процедуралар.
2. Мақсаты: Білім алушыларды науқастарға үй жағдайында күтім жасаудың негізгі қағидаларымен және арнайы медициналық жабдықсыз орындалатын қарапайым күтім процедураларымен таныстыру.
Студент білуі тиіс:
- үй жағдайындағы мейіргерлік күтімнің қажеттілігі мен маңыздылығы;
- үй жағдайындағы мейіргерлік күтімнің науқасқа оң әсер ететін факторлары;
- гигиеналық іс-шараларды жүргізудің реті мен жиілігі.
- қазіргі дамыған елдегі жағдайы

Студент істей білуі тиіс:
- ауыр жағдайдағы өзіне көмекті қажет ететін науқасқа қанағаттанарлықтай кәсіби көмек көрсету;
- кереуете жатқан науқасқа жуындыруды алдын ала ескеру және төсектегі науқасты жуындыруды жүргізу;
- науқасты жуындыру кезінде терісінің жағдайын бағалау;
- науқастың арқасын уқалауды;
- ауыз қуысын күту ережесін жүргізу;

4. Тақырыптың негізгі сұрақтары:
- төсекте жатқан науқастың жалпы жуындыру емшараларын көрсетіңіз;
- науқастың ауыз қуысына, ес-түссіз жағдайдағы және енді есін жиған науқастарға көмек көрсету;
- арқаны уқалаудың мақсаты;
- төсек орынды қаптаудың 3 әдісін атаңыз және әрқайсының мақсатын көрсетіңіз.

5. Білім берудің және оқытудың әдістері (шағын топтар, пікірталас, жағдайлық есептер, жұптасып жұмыс істеу, презентациялар, кейс-стади және т.б.):
- Топтық бағытталған миға шабуыл оқыту әдісін тақырыпқа сай сұрақтарды қолдана отырып талқылау;
- Кіші топтармен жұмыс
- Жағдайлық есепті шешу
- Тақырыпқа сай тестті шешу

6. Әдебиеттер:
соңғы бетті қараңыз.
7. Оқыту және оқыту әдістері:
Дәріс: шолу
Презентация, реферат, тест, глоссарий
6 Әдебиеттер:
8. Бақылау (тесттер, есептер және т.б.)
Тесттер:

1. Науқасты ... ерітіндісімен жуындырмайды.
а) калий перманганат
б) фурациллин
в) жылы су
г) сабынды
д) спиртті көкжасыл
2. Жыныс ағзаларының өңдеудің тізбегін анықтаңыз.
а) аналь тесігінің өту жолы аймағы, жыныс ағзаларының сыртқы аралығы, шат аймағы;
б) сыртқы жыныс мүшелері, шат аймағы аралығы, аналь тесігінің өту жолы аймағы;
в) шат аймағы, сыртқы жыныс мүшелері, аналь тесігінің өту жол аймағы аралығы;
г) сыртқы жыныс мүшелері аралығы, шат аймағы, аналь тесігінің өту жолы аймағы.
3. Қайшыны қолданғаннан кейін ... дезинфекциялайды.
а) 0,5% новокаин ерітіндісімен
б) 0,5% хлорамин ерітіндісімен
в) ағынды сумен жуып
г) сутегі асқын тотығы ерітіндісімен
4. Басты жуу, тырнақты алу ... жүргізіледі.
а) кірленгеніне қарай
б) жеті күнде бір рет
в) аптасына екі рет
) он күнде бір рет
5. Педикулезбен күрес кезінде мынадан басқасының барлығы қолданылады:
а) сутегі асқын тотығы
б) 0,15% карбофос, ниттифор ерітінділері
в) 10% сабынды- керосинді сұйықтық, сулы ерітіндісі
г) 10% сірке қышқылы ерітіндісі
6. Сіркелерді жоюда ... қолданылады.
а) жылы асханалық сірке суы
б) сутегі асқын тотығы
в) сабынды су
г) сынапты жақпа майы
7. Площиц табылғанда өңдеу ... жүргізіледі.
а) алмас сірке суымен сурту (1:300)
б) 33% күкірт жақпа майын жағу
в) 5-10% сынапты жақпа майымен
г) барлық жауап дұрыс
8. Ауыр науқастардың күтімінде ауыз қуысын өңдеуде ... қолданылмайды.
а) сумен араласқан спирт
б) 0,5% натрий гидрокарбонат ерітіндісі
в) изотониялық натрий хлор ерітіндісі
г) калий перманганатының әлсіз ерітіндісі
9. Ауыр халдегі науқастардың күтімінде терісін өңдегенде ... қолданылмайды.
а) одеколон
б) 0,5% натрий гидрокарбонат ерітіндісі
в) су қосылған спирт
г) асханалық сірке суы
10. Ойық жара пайда болмайды
а) қарынның алдынғы қабырғасында
б) сегізкөз аймағына

в) табан аймағында
г) жаурында
д) шүйдеде

Ситуациялық есептер:
1. Травматология бөлімшісінен қимылсыз жағдайда науқас Жандаулетов М. Үйіне шығарылды. Оны гигиеналық талаптарға сай жуындыру қажет. Осы процедураны қалай жүргізесіз? Өзіңіздің іс -әрекетіңізді айтыңыз.
2. Науқастың аяғы мен қолының тырнағының ұзындығы 4мм. Осы науқастың тырнағының күтімі дұрыс жүзеге асырылды ма? Науқастың тырнағы қалай алынуы керек? Қолданылған қайшыны қандай дезинфекциялық ерітіндімен өңдеу керек?
3. Науқастың шашында бит пайда болды. Сіздің іс-әрекетіңіз. Педикулезбен күресте қандай инсектицидтерді қолдануға болады?

5 – сабақ

1. Тақырып: Науқастың дагнозы мен жалпы жағдайына сүйене отырып, үйде мейіргерлік күтімді жоспарлау.
2. Мақсаты:Науқастың диагнозын, жалпы жағдайын және жеке қажеттіліктерін ескере отырып, үй жағдайында мейіргерлік күтім жоспарын құру қағидаларымен таныстыру.
3. Оқыту мақсаты:
Студент білуі тиіс:
- Penrose дренажына күтім.
- Дренажды жүйемен емдеу.
- Жабық дренажды пункцияға күтім.
- Қеңінен таралған ауруларды алдын алу.

Студент істей білуі тиіс:
- Дренажды ауруларға диагностика жүргізу.
- Penrose дренажына күтім.
- Жабық дренажды пункцияға күтім.

4. Тақырыптың негізгі сұрақтары:
- Penrose дренажы жасалынған науқастарға күтім жасау,емдеу,алдын алу.
- Кеңінен таралған аурулардың емі мен алдын алу.
- Penrose дренажы қандай ауруларда қолданылады
- Penrose дренажын жүргізу әдісі

5. Білім берудің және оқытудың әдістері (шағын топтар, пікірталас, жағдайлық есептер, жұптасып жұмыс істеу, презентациялар, кейс-стади және т.б.):
- кіші топтарда жұмыс істеу
- мультимедиялық проекторды пайдалана отырып топтарға презентация түрінде таныстыру.
- тестерді шешу

6. Әдебиеттер:
соңғы бетті қараңыз.
7. Оқыту және оқыту әдістері:
Дәріс: шолу
Презентация, реферат, тест, глоссарий
8. Бақылау: (тесттер, есептер және т.б.)
Тесттер

1. Пневматоракты емдеу барысында ота жасау кезеңдері:
A.торакотомия және зақымданған өкпені тігу
B.орталық қуысына Penrose дренажын салу
C.плевра қуысын дренирлеу, активті және пассивті аспирация, торакотомия
D.плевраныпункциялау
2.Пневматоракты диагностикалауда тиімді әдіс:
A.аускультация, перкуссия, пальпация
B.бронхоскопия
C.кеуде қуысын ренгендік зеріттеу
D.спирография
3.Кеуде аралығының пневматораксы және эмфиземасы кезінде көмек көрсету:
A. пульмонэктомия немесе лобэктомия
B. кеуде аралығы мен плевралді қуысты Penrose бойынша дренаждау
C. кеуде аралығын кеңінен аша отырып торакотомия және декомпрессия жасау
D. плевралды қуыстыекі дренажбен дренаждау
4. Спецификалық емес пневматоракты радикалды жолмен емдеу:
A.плевралды қуыстыдренаждап антибиотик енгізу
B.өкпенің патологиялық ошағын кесіп алып тастау, торакотомия, плеврэктомия жасау
C.бронхоскопия және бронхты тығындау
D.плевралды қуысты пункциялау
5.Гемопневмоторакс кезінде хирургтің қай іс әрекеті дұрыс:
A. торакотомия жасау және гемопневмоторакстың пайда болу себебін жою
B. плевралды қуысты екі дренажбен дренаждау және аутогемотрансфузия жасау
C. плевралды қуысты бір дренажбен дренаждап қан мен ауаны шығару
D. плевралды қуысты пункциялау және қан мен ауаны шығару
6.Өкпеден қан кету кезінде жедел іс қимылды таңда:
A. торакотомия, лобэктомия немесе пульмонэктомия
B. гемотрансфузия және комплексті гемостатикалық терапия
C. бронхоскопия, бронхты тығындауа гипотония кезінде
D. окклюзия бронх артериясы кезінде
7.Жасанды гипотонияны қандай дәрі дәрмекпен жүргіземіз:
A. дибазол, папаверин
B. адельфан
C. ганглиоблокатор /арфонад, пентамин, бензогексоний/
D. резерпин
8.Өкпеден қан кету кезінде қандай бронхоскопия қолданылады:
A. фиброталшықты бронхоскопия
B. фиброталшықты бронхоскопия наркозбен
C. қатқыл бронхоскопия
D.қатқыл фиброталшықты бронхоскопия наркозбен
9. дифференциалды диагностику жасау барысында өкпе агенезиясы мен ателектазын анықтауда қолданылады:
A. Аортография
B. бронхография
C. Өкпені сканирлеу
D. ангиопульмонография
E. бронхоскопия

Ситуациялық есептер:

Есеп -1

27-жастағы науқаста бұрын соңды өкпе аурулары болмаған. Бір сағат бұрын кеуде қуысында қатты ауырсыну, ауаның жетпеуі, байқалған. Дене қызуы қалыпты. Тыныс алу сол жақ өкпе үстінен естілмейді,перкуссия жасағанда тимпанит байқалады. Неге күдіктенуге болады:

Есеп -2

Науқаста жедел өкпе абсцесі (диаметрі-10 см), кеуде қуысына жақын орналасқан.Ауыр интоксикация белгілері байқалады.Емдеудің алғашқы әдісі.

6 – сабақ

1. Тақырып: Үй жағдайында мейіргерлік күтімді дәрігермен және науқастың отбасымен, қажет болған жағдайда әлеуметтік қызметтермен немесе қамқоршымен бірлесе отырып жүргізу

2. Мақсаты: Білім алушыларды үй жағдайында мейіргерлік күтімді ұйымдастырудағы көпсалалы ынтымақтастық қағидаларымен, дәрігермен, науқастың отбасымен және әлеуметтік қызметтермен өзара әрекеттесу ерекшеліктерімен таныстыру.

3. Студент білуі тиіс:

- Үй жағдайындағы эмоция туралы түсінікті;
- Үй жағдайындағы науқас ауруларының даму ерекшеліктерін;

Студент істей білуі тиіс:

- Дәрілерді қабылдауын бақылауды
- Егде және қарт жастағы адамдардың тамақтану ережесі
- Жеке бас гигиенасын қамтамасыз етудегі іс-шаралар

4. Тақырыптың негізгі сұрақтары:

- Емделушімен өзара іс-қимыл кезінде коммуникативтік дағдыларын пайдалану
- Жарақат алуды алдын алу мен дәрілерін қабылдауында мейіргердің рөлі
- Тамақтануда негізгі ережелерге сүйену
- Егде және қарт жастағыларға жүйелер бойынша (тыныс алу, асқорыту, несеп шығару)күтімді ұйымдастыру.

5. Білім берудің және оқытудың әдістері (шағын топтар, пікірталас, жағдайлық есептер, жұптасып жұмыс істеу, презентациялар, кейс-стади және т.б.):

- кіші топтарда жұмыс істеу
- мультимедиялық проекторды пайдалана отырып топтарға презентация түрінде таныстыру.
- тестерді шешу

6. Әдебиеттер:

соңғы бетті қараңыз.

7. Оқыту және оқыту әдістері:

Дәріс: шолу

Презентация, реферат, тест, глоссарий

8.Бақылау:

Тесттер:

1. Трахеия мен бронхтардың дизонтогенді аномалиясы қабырғаларының түзілуінің бұзылуы мен сипатталады тек біреуінен басқасы:

A. трахеобронхомегалия
B. бронхоэктаз

C. синдрома Вильямса - Кемпбелла
D. трахеобронхомаляция
E. кистозды гипоплазия өкпенің
2. Бюлау әдісі мен төмендегілердің тек біреуінен басқасын анықтауға болады:
A. Кеуде қуысының бір бөлімінің көлемінің азаюын
B. Омыртқа жотасының сколиозы
C. Қуыс аралық мүшелердің гипоплазирленген өкпеге жылжуы
D. Гипоплазирленген өкпе бетіндегі диафрагманың қозғалысының шектелуі
E. Өкре эмфиземасында мүшелердің "сау"жағына жылжуы
3. "аузын толтырып" кан араласіріңді қақырықтың шығуы тән:
A. Өкпе қатерлі ісігі
B. Полисегментарлы пневмония
C. Өкпе абсцесі
D. Пневмония инфаркті
E. Іріңді бронхит
4.Өкпе абсцесініңтесіліп плевра қуысына құйылуының клиникалық көрінісі:
A. Кеуде қуысында қатты ауырсыну
B. Дене қызуының жоғарылауы
C. Ентігу
D. Зақымданған жағында тыныс алудың төмендеуі
E. "аузын толтырып" кан аралас іріңді қақырықтың шығуы
5. Өкпе абсцесінің тесіліп плевра қуысына құйылуының негізгі белгісі:
A. Кеуде қуысында қатты ауырсыну
B. Рентгенограммада плевралдіқуыста сұйықтық горизонталді деңгейде
C. Дене қызуының жоғарылауы
D. Айқын ентігу
E. Рентгенограммада плевралдіқуыста сұйықтыққиғаш деңгейде
1. Спонтанды пневмотораксқа тән емес :
A. Кеуде қуысында ауырсынуентігу
B. Зақымдалған бетте тыныс алу шуылдың болмауы
C. Тимпаникалық перкуторлы дыбыс
D. Қақырықты жөтел
7. Трахеобронхиалды бұтақшаларғасанация жасаудың әсерлі әдісі:
A. Трахеяны мұрын арқылы катетеризациялау
B. Бронхофиброскопия
C. Транстрахеалды дренаждау
D. Кеуде қуысына вибрациялық массаж жасау
E. Муколитик- бронхолитиктерді қолдана отырып жөтелді күшейту
8.Тыныс алу жолының өткізгіштігін қалпына келтіру әдісі:
A. Басты артқа шалқайту
B. Ауызды ашып төменгі жақты жылжыту
C. Тыныс алу жолындағы сұйықтардымеханикалық жолмен алу
D. Тілді шығару
E. Ауа өткізгішті қою
9. Плевра қуысынанауаны шығару үшін пункцияжүргізіледі:
A. Артқы аксилярлы сызық пен 8-9 қабырға аралығы
B. Ортаңғы бұғана сызығы мен 2 ші қабырға аралығы
C. Ортаңғы бұғана сызығы мен 5 ші қабырға аралығы
D. Мойындырық ойығы аймағы

Е. Бұғана үсті аймағы

Ситуациялық есеп:
Есеп 1.6 айлық баланы тексергенде өкпесінен түйін анықталған.Тыныс алу жетімсіздігі байқалмайды.Жалпы жағдайы қанағаттанарлық.Ұсынылды:
Есеп 2. 3 айлық балада жедел түрде дене қызуы жоғарылап,ентігу,цианоз дамыған.Ауруханаға түскенде кеуде қуысын ренгенге түсірген кезде оң өкпенің жоғарғы бөлімінде 2-3 қабырға аралығында инфильтрациябайқалады.Сіздің диагнозыңыз:

7 - сабақ

1. Тақырып: Үйге қызмет көрсетудің тиімділігін қамтамасыз етудегі эмоцианольды ортаның маңыздылығы
2. Мақсаты: Білім алушыларды үй жағдайында науқасқа күтім көрсетудің эмоционалды ортасын қалыптастырудың маңыздылығымен, психологиялық қолдау тәсілдерімен және оң психоәлеуметтік атмосфераның күтім нәтижесіне әсерімен таныстыру.
3. Студент білуі тиіс:
- Отбасының денсаулығы мен әл-ауқатын қолдану шараларды;
- Мотивациялық сұхбат және топтық әдістерді құрастыруды.

Студент істей білуі тиіс:
- Мейіргерілік күтімді ұйымдастыруды;
- Мейіргерлік күтім көрсетуді;

4.Негізгі сұрақтар:
- Отбасының денсаулығы мен әл-ауқатын қолдау, шаралары мен әдістері
- Мотивациялық сұхбат дегеніміз не?
- Топтық әдістер дегеніміз не?

5. Білім берудің және оқытудың әдістері (шағын топтар, пікірталас, жағдайлық есептер, жұптасып жұмыс істеу, презентациялар, кейс-стади және т.б.):
- кіші топтарда жұмыс істеу
- мультимедиялық проекторды пайдалана отырып топтарға презентация түрінде таныстыру.
- тестерді шешу

6. Әдебиеттер:
соңғы бетті қараңыз.
7. Оқыту және оқыту әдістері:
Дәріс: шолу
Презентация, реферат, тест, глоссарий
8. Бақылау (сұрақтар, тесттер, есептер және т.б.)
Тесттер:
1.Өкпе өспесі ауыр тыныс алу жетіспеушілігі кезінде дұрыс емдеудің түрі:
A. Консервативті емдеу
B. өспені пункциялау
C. өспені дренождау
D. сығу әдісі
E. радикалды операция
2. 6 айлық баладағы күрделенбеген өкпе өспесін анықтау тәсілі?
A. өспені дренождау
B. оперативті емдеу

C. консервативті емдеу
D. пункция
E. сығу тәсілі
3. 3 жасар балада өкпе өспесі анықталды.Шағымы жоқ.Қандай тәсіл қолданылады?
A. Оперативті емдеу
B. өкпеге пункция жасау
C. консервативті емдеу
D. өспені дренаждау
E. сығу тәсілі
4.Туа біткен салитарлы өкпе өсіндісінде сіздің тәсіліңіз қандай?
A. Жедел радикалды операция
B. Концервативті
C. Өмпені пункциялау
D. Мональді әдіс бойынша өспені дренаждау
E. Концервативті ем оң болғанда-жоспарлы операция жасау
5.Балада өкпе өспесі іріңдеген.Бұл жағдайда қайсы ем оң көрсеткіш көрсетеді?
A. оперативті
B. консервативті
C. өсіндіні дренаждау
D. бақылау
E. пункциа әдісі
6.Салитарлы өспенің асқынуына жатпайды:
A. іріңдеу
B. пневмоторакс
C. тыныс алу жетіспеушілігінің дамуы
D. өспенің жедел ісінуі
E. профузды өкпеден қан кету
7.Өкпенің секвестрлік бөлігінің негізгі белгісін атаңдар:
A. Жеке бронхпен санациялау
B. Жедел тыныс алу жетіспеушілігінің клиникалық көрінісі
C. Операциялық емнің көрсеткішіне жатпайды
D. Өкпеде склеротикалық процесстің дамуы жүргізу
E. Үлкен қан айналым тамырларының васкуляризациясы
8.Өкпенің кистозды гиперплазиясының белгілеріне жатады, тек
A. өкпе поликистозы;
B. кәрзеңкелі өкпе;
C. ауалық өкпе өспесі
D. туа біткен бронхоэктаз өспесі
E. өкпе секвестрациясы
9.Жаңа туылған балада перкуторлық тұйық дыбыс және оң жағында тыныс алуы жоғалған. Бронзоскопия кезінде оң жақтағы бас бронхтың табылмауы. Диагнозы:
A. өкпенің гипоплазиясы
B. өкпенің агенезиясы
C. ателектаз
D. буллы
E. өкпе аплазиясы
10.Өкпе агенезиясы және ателектазы кезінде дифференциалды диагностика жасау үшін қайда жібереміз?
A. аортография

B. бронхография
C. өкпені сканерлеу
D. ангиопульмонография
E. бронхоскопия

Ситуациялық есептер

Есеп №1

3-апталық бала балалар хирургиясына түсті.Шешесінің айтуы бойынша соңғы екі апта ішінде көп мөлшерде құса бастаған.Құсығында өт жоқ.Пилоростенозға күдік бар.Бұндай жағдайда тексерудің қандай түрі ұсынылады?

Есеп №2

Хирургиялық ауруханаға үш жасар бала түсті.Шешесінің айтуы бойынша баланы төмендегі шағымдар мазалаған:жалпы әлсіздік, жөтел, ентігу,дене қызуының жоғарылауы 37,5с.Баланаң ауыз айналасы көгерген,сол жақ өкпеде тыныс алуы естілмейді.Ренгенограммада өкпенің сол жағында сұйықтық пен бірнеше ағарған ұяшықтар байқалады.Сол жақ диафрагма грыжасына күдік бар.Мейірбикенің диагностикалық іс әрекеті.

8 – сабақ

1. Тақырып: Қауіптерді аңықтау және отбасылардың денсаулығы мен амандығын қолдау бойынша іс-шаралар мен әдістер

2. Мақсаты: Білім алушыларды отбасылар мен науқастарға қауіп-қатерлерді анықтау, денсаулық пен амандықты сақтау және психоәлеуметтік қолдау көрсету әдістерімен таныстыру.

3. Студент білуі тиіс:

- Үлкен жастағы ауруларының клиникалық ағымын;
- Жас балалардың ауруларының даму ерекшеліктерін;

Студент істей білуі тиіс:

- Мейіргерілік күтімді ұйымдастыруды;
- Мейіргерлік күтім көрсетуді;

4. Негізгі сұрақтар:

- Жүкті әйелдер мен жас балаларға мейіргерлік күтім.
- Аналар мен 5 жасқа дейінгі балаларға алдын ала көмек көрсету.
- Жүкті әйелдерге босанғанға дейін патронаж өткізу.

5. Білім берудің және оқытудың әдістері (шағын топтар, пікірталас, жағдайлық есептер, жұптасып жұмыс істеу, презентациялар, кейс-стади және т.б.):

- кіші топтарда жұмыс істеу
- мультимедиялық проекторды пайдалана отырып топтарға презентация түрінде таныстыру.
- тестерді шешу

6. Әдебиеттер:

соңғы бетті қараңыз.

7. Оқыту және оқыту әдістері:

Дәріс: шолу
Презентация, реферат, тест, глоссарий

8.Бақылау (сұрақтар, тесттер, есептер және т.б.)

Тесттер:

1.Анурия бұл – ... .

A. тәулігіне зәрдің бөлінбеуі
B. тәулігіне 2000 мл/ден артық зәр бөлінуі
C. тәулігіне 500 мл/ден кем зәр бөлінуі
D. зәрде қан болуы
E. зәрде ірің болуы
2.Қуыққа катетер қоюдың кері көрсеткіші:
A. Зәр шығару жолдарының жарақаты
B. Зәрдің шықпауы
C. Зәр шығарудың бұзылысы
D. Зәрде қан болуы
E. Цистит
3.Зәрді ұстай алмау симптомына ... тән.
A. Зәрдің еріксіз шығуы
B. Зәрдің жиі бөлінуі
C. Зәрдің көп мөлшерде бөлінуі
D. Зәрдің бөлінбеуі
E. Ешқандай клиникалық белгілері жоқ
4.Несептің жіті шығарылмауын жою үшін ... қолданылады.
A. Зәр шығару жолдарына катетер енгізу
B. Цистостомия
C. Прозеринді тері астына енгізу
D. Промедолды тері астына енгізу
E. Спазмолитиктерді қабылдау (но-шпа, баралгин)
5.Несеп шығару каналы жарақатында несептің шықпауы, қуықты катетеризациялауға: ...
A. Қарсы көрсеткіш
B. Алдын-ала жансыздандырудан кейін жүргізіледі
C. Жасау қажет
D. Тек дәрігер жасайды
E. Тек арнайы мамандандырылған мейірбике жүргізеді
6.Қуықты жууға көрсеткіш:
A. Қабыну аурулары
B. Жедел простатит
C. Уретраның зақымдануы
D. Зәрдің жедел тоқтауы
E. Созылмалы пиелонефрит
7.Қуыққа катетеризацияны ... жасайды.
A. Зәрдің жіті тоқтауына 6-12 сағат болғанда
B. Жіті уретритте
C. Жіті простатитте
D. Уретраның зақымдалуында
E. Уретра саңылауының таспен бітелуінде
8.Қуыққа катетеризация жасау алдында катетерге ... жағады.
A. Стерилді вазелин майын
B. Стерилді камфора майын
C. 5% перменганат калий ерітіндісін
D. 0,02% фурациллин ерітіндісімен
E. Сары маймен
9.Қуықты катетеризациялау алдында несеп ағар каналының сыртқы саңлауын ... өңдейді.
A. 0,02% фурациллин ерітіндісімен

B. Стерилді глицеринмен вазелин майымен
C. 5% перманганат калий ерітіндісімен
D. Вазелин майымен
E. 3% сутегінің асқын тотығы ерітіндісімен
10.Егу бөлмесінде күрделі тазалау ... жүргізіледі.
A. Күнделікті
B. Айына 1 рет
C. 2 аптада 1 рет
D. Аптасына 2 рет
E. Аптасына 1 рет

Ситуациялық есептер:
1. Сіз участкелік медбикесіз. Кезекті патронажды тексеруде 78 жастағы артериалды гипертониямен ауыратын науқас денесінің ашық аумақтарында- бетінде, кос саусақтарында пигментті дақтардың пайда болғанына шағымданды.
- Науқасқа қандай кеңес берген дұрыс:
1. Бұл кезде дерматологтың тексеруі қажет емес.
2. Онкологта тексерілген дұрыс.
3. Күн сәулесінің тікелей түсуінен қорғану.
2. Қарттар үйінде тұратын 82 жастағы науқастың қол саусақтарында, табанда соңғы екі жылда гиперкератоз пайда болды. Найқас осы аймақтарда гиперкератоздың үдегенін айтады.
- Бұл мәселеге қандай себеп түрткі болды.
- Көрсетілген мәселені шешу үшін іс әрекет жоспарын құрыңыз.

9 – сабақ

1. Тақырып: Мотивациялық сұхбат жүргізу, топтық әдістері
2. Мақсаты: Білім алушыларды науқастар мен отбасылармен мотивациялық сұхбат жүргізу әдістерімен, сондай-ақ топтық тәсілдерді пайдалану арқылы психологиялық қолдау көрсетудің тиімді жолдарымен таныстыру
3. Студент білуі тиіс:
- ЮНИСЕФ модульдерін анықтау әдістерін;
- Басқаша дамып келе жатқан балалар ауруларының даму ерекшеліктерін;

Студент істей білуі тиіс:
- Мейіргерілік күтімді ұйымдастыруды;
- Мейіргерлік күтім көрсетуді;

4.Негізгі сұрақтар:
- ЮНИСЕФ модульдері:
- Стигма мен кемсітушілікті жеңу бойынша жұмыс.
- Басқаша дамып келе жатқан балалар туралы түсінік.

5. Білім берудің және оқытудың әдістері (шағын топтар, пікірталас, жағдайлық есептер, жұптасып жұмыс істеу, презентациялар, кейс-стади және т.б.):
- кіші топтарда жұмыс істеу
- мультимедиялық проекторды пайдалана отырып топтарға презентация түрінде таныстыру.

6. Әдебиеттер:
Негізгі әдебиеттер:

1. Қаныбеков, А. Емшара және таңу бөлмелерінің мейірбикелерінің іс - әрекеттері: оқулық / А. Қаныбеков, А. Қаныбекова. - Алматы : Эверо, 2017. - 200 бет. с.
2. Адилова, Л. М. Мейіргердің манипуляциялық әрекетінің алгоритмдері: оқу құралы = Алгоритмы сестринских манипуляций : учебное пособие/- М. : "Литтерра", 2016. - 248 б.
3. Мамандандырылған медбикелік күтімді ұйымдастыру мед. колледждер мен училищелерге арналған оқу құралы / Н. Ю. Корягина [ж. б.]; ред. басқ. З. Е. Сопина; жауапты ред. С. Қ. Мұратбекова; қаз тіліне ауд. А. Р. Құспанова, Б. Т. Алпыспаева ; РФ білім және ғыл. министрлігі. - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2015. - 432 бет

Қосымша әдебиеттер:

1. Нурманова, М. В. Сборник стандартов сестринских технологий по дисциплине "Основы сестринского дела" [- Караганда ИП "Ақнур", 2013.
2. Нурманова М. В. сборник стандартов сестринской технологии по дисциплине" Основы сестринского дела". - Караганда : ИП "Ак Нур", 2012.
3. Даулетбаев, д. А. алгоритмы (стандарты) манипуляций медсестрой: учебное пособие . - Алматы : ТОО "Эверо", 2011.
4. Нурманова, М. В. Сборник стандартов сестринских технологий по дисциплине "Основы сестринского дела": сборник - 2-е изд., испр. и мяч. - Караганда : ИП "Акнур", 2013.
5.Общие сестринские технологии: практикум / С. Т. Сейдуманов [и др.[Текст] - Алматы :Эверо, 2012.

7.Интернет-ресурс

Ғылыми электрондық кітапхана
«BooksMed» электронды кітапханасы
«Web of science» (Thomson Reuters)
«Science Direct» (Elsevier)

8. Бақылау (тесттер, есептер және басқалар)

Тесттер:

1.Инсулинді енгізгеннен кейін науқастың тізесі дірілдеп, ашығу сезімі пайда болды,бұл:
A. Гипогликемиялық жағдай
B. Гипертониялық криз
C. Коллапс
D. Талма
E. Шок
2.Тазалау клизмасына қарсы көрсеткіш:
A. Асқазаннан қан кету
B. Іш қату
C. Метеоризм
D. Тік ішектің созылмалы аурулары
E. Егде жас
3.Сифонды клизмаға арналған зондтың диаметрі ....
A. 10-15мм
B. 5-7 мм
C. 3-5 мм
D. 15-20 мм
E. 12-18 мм
4.Спастикалық іш қату кезінде тазалау клизмасын жасау үшін судың температурасы ... болады.
A. 37 – 420
B. 12 – 20º
C. 25 – 28º

D. 35 – 38º
E. 42 – 48º
5. Сифонды клизмада судың температурасы ... болады.
A. 24 – 28 º
B. 10 – 16 º
C. 36 – 38 º
D. 40 – 42 º
E. 37 – 40 º
6.Сифонды клизма жасауға қарсы көрсеткіш:
A. Асқорыту мүшелеріне жасалған операциядан кейінгі алғашқы күндер
B. Тазалау клизмасынан нәтиже болмағанда
C. Ішекке операция жасау үшін науқасты дайындау кезінде
D. Ішек өтімсіздігіне күмәнданғанда
E. Ішекке токсиндердің, кілегей және улардың жиналуы кезінде
7. Тазалау клизмасында ұштық ... см тереңдікке енгізіледі.
A. 8 – 10
B. 10 – 12
C. 20 – 30
D. 15 – 18
E. 35 – 38
8.Атоникалық іш қату кезінде жасалатын тазалау клизмасында судың температурасы ... болады.
A. 12 – 20 º
B. 24 – 28 º
C. 37 – 42 º
D. 20 – 30 º
E. 15 – 16 º
9.Тазалау клизмасын жасауға … қарсы көрсеткіш болып табылмайды.
A. Науқастың жасы
B. Асқорыту мүшелеріне жасалған операциядан кейінгі алғашқы күндер
C. Еморройдан қан ағу
D. Асқазан -ішектен қан кету
E. Коллапс
10.Тазалау клизмасынының көрсеткіштері... .
A. Іш қату, операцияға дайындау, ішек өтімсіздігі
B. Босануға дайындау, асқазан-ішектен қан кету, іш қату
C. Геморройдан қан ағу, тоқ ішекті эндоскопиялық зерттеуге дайындау
D. Дәрі, қоректендіру және тамшылы клизмасының алдында, босануға, абортқа дайындау
E. Асқорыту мүшелеріне жасалған операциядан кейінгі алғашқы күндері, іш қату

7. Ситуациялық есептер:

1. Сіз участкелік медбикесіз. 76 жастағы науқастың үйіне барғанда, екі көзінің үнемі жасаурайтынына шағымданады әсіресе намаз оқып жастқан кезде денені алға игенде күшейетінін айтты.
- Сіздің алғашқы медбикелік диагнозыңыз.
- Науқастың бұл шағымына қандай кеңес айтасыз?

2. Сіз қарттар интернатында жұмыс істейсіз. Артериалды гипертония және қант диабетінің 2 типімен ауыратын тұрғында соңғы 2 айда көз көруі нашарлап бас ауырсынуы пайда болды.
- Сіздің болжам диагнозыңыз.

- Бұл мәселені шешу үшін науқасқа қандай кеңес бересіз.

10 – сабақ

1. Тақырып: Жүкті әйелдер мен ерте жастағы балаларға арналған патронаждық қызмет көрсетудің әмбебап прогрессиві моделі.
2. Мақсаты: Білім алушыларды жүкті әйелдер мен ерте жастағы балаларға патронаждық қызмет көрсету кезінде қолданылатын әмбебап, прогрессивті модельдермен таныстыру, профилактикалық, медициналық, психологиялық және әлеуметтік қолдауды тиімді ұйымдастыру әдістерін көрсету.
3. Студент білуі тиіс:
- Патронаждық қызметтің мақсаттары мен міндеттерін;
- Әмбебап прогрессивті модельдің негізгі принциптері мен компоненттерін;
- Жүкті әйелдер мен ерте жастағы балаларды патронаждау кезінде қолданылатын тәсілдерді;
- Психоәлеуметтік, медициналық және әлеуметтік қолдаудың маңызын.

Студент істей білуі тиіс:
- Үй жағдайында аналар мен балаларға патронаждық қызмет көрсетуді ұйымдастыруды;
- Дәрігермен және әлеуметтік қызметтермен өзара іс-қимыл жасауды;
- Патронаж кезінде денсаулық пен амандыққа қауіптерді анықтап, алдын алу шараларын жүргізуді;
- Отбасымен тиімді коммуникация орнатуды.

4.Негізгі сұрақтар:
- Патронаждық қызметтің жүкті әйелдер мен балалар денсаулығын қорғаудағы рөлі.
- Әмбебап прогрессивті модельдің құрылымы мен негізгі принциптері.
- Медициналық, психологиялық және әлеуметтік қолдаудың өзара байланысы.
- Үйде патронаждық қызметті ұйымдастыру ерекшеліктері.
- Мультидисциплинарлық тәсіл және оның маңызы.

5. Білім берудің және оқытудың әдістері (шағын топтар, пікірталас, жағдайлық есептер, жұптасып жұмыс істеу, презентациялар, кейс-стади және т.б.):
- Шағын топтарда талқылау;
- Пікірталас (дискуссия);
- Жағдайлық есептер (ситуациялық тапсырмалар);
- Рөлдік ойындар мен тренингтер;
- Презентациялар (мультимедиялық проекторды пайдалану).

6. Әдебиеттер:
Негізгі әдебиеттер:
1. Байболина, А. Т. Пациенттерге арналған жалпы күтім. — Алматы: Асем-Систем, 2008. — 200 бет.
2. Қаныбеков, А. Мейіргерге арналған нұсқаулар. — Алматы: Эверо, 2014. — 428 бет.
3. Сопина, З. Е. (ред.). Мамандандырылған медбикелік күтімді ұйымдастыру. — Мәскеу: ГЭОТАР-Медиа, 2015. — 432 бет

Қосымша әдебиеттер:
1. Нурманова, М. Ш. Мейіргер ісі негіздері. — Қарағанды: ЖК «Ақнұр», 2012.
2. Дәулетбаев, Д. А. Мейіргер манипуляциясы алгоритмдері. — Алматы: ТОО «Эверо», 2011.
3. UNICEF. Maternal and Child Health Care Guidelines. — New York, 2019.

7.Интернет-ресурс
«BooksMed» электронды кітапханасы

«Web of Science» (Thomson Reuters)
«Science Direct» (Elsevier)
PubMed

8. Бақылау (тесттер, есептер және басқалар)
Тесттер:
1.Әмбебап прогрессивті патронаждық модельдің басты мақсаты қандай?
A. Тек ауруларды емдеу
B. Денсаулықты нығайту мен профилактика
C. Әлеуметтік қолдауды шектеу
D. Тек медициналық бақылау
E. Тек психологиялық кеңес
2.Патронаж қызметінің негізгі қағидаларының бірі:
A. Эмоционалды қысым жасау
B. Индивидуализация және жүйелілік
C. Тек дәрігер шешіміне сүйену
D. Топтық емес тәсіл
E. Қол жетімсіздік
3.Жүкті әйелдерді патронаждау кезінде міндетті түрде:
A. Вакцинация жүргізу
B. Психологиялық кеңес беру
C. Тек дәрі тағайындау
D. Баланың салмағын өлшеу
E. Тек медициналық тексеру
4.Әлеуметтік патронаждың мақсаты:
A. Науқастың ауру тарихын жинау
B. Материалдық және әлеуметтік қолдау көрсету
C. Медициналық бақылауды шектеу
D. Мотивацияны төмендету
E. Психологиялық кедергілерді күшейту
5.Патронаж қызметінде мультидисциплинарлық тәсіл нені білдіреді?
A. Бір маманның жұмысы
B. Бір бағытта ғана қызмет көрсету
C. Дәрігер, мейіргер, психолог және әлеуметтік қызметкердің бірлескен жұмысы
D. Науқастың өзіндік күтімін шектеу
E. Дәрі-дәрмек қолдануды көбейту
6. Патронаждық қызметтің басты міндеттерінің бірі:
A. Ауру белгілері пайда болғанда ғана көмек көрсету
B. Ана мен баланың денсаулығын алдын ала қорғау және қолдау
C. Тек дәрігердің нұсқауын орындау
D. Әлеуметтік қызметкерлердің жұмысын бақылау
E. Тек медициналық тексеріс жүргізу
7. Ерте жастағы балаға патронаж кезінде мейіргердің негізгі әрекеті:
A. Тек салмақ пен бойын өлшеу
B. Ата-аналарға бала күтімі мен тамақтану бойынша кеңес беру
C. Тек дәрігерді күту
D. Тек құжаттарды толтыру
E. Дәрі-дәрмек жазу
8. Әмбебап прогрессивті патронаждық модельдің артықшылығы неде?

A. Тек ауруларды емдеуге бағытталған
B. Кешенді, алдын алу және қолдауға бағытталған тәсіл ұсынады
C. Тек әлеуметтік көмекпен шектеледі
D. Науқастың өз бетімен әрекетін шектейді
E. Медициналық қызметтердің қолжетімсіздігін арттырады
9. Патронаж қызметі барысында психологиялық қолдаудың негізгі мақсаты:
A. Ата-ананың тәртібін бақылау
B. Ата-ананың эмоционалды жағдайын тұрақтандыру және сенім орнату
C. Балаға қатаң тәрбие беру
D. Отбасындағы келіспеушіліктерді елемеу
E. Медициналық рәсімдерді азайту
10. Патронаж мейіргерінің әлеуметтік қызметкерлермен бірлесіп атқаратын жұмысы:
A. Отбасының материалдық жағдайын бағалау және көмек ұйымдастыру
B. Тек дәрі-дәрмек беру
C. Бақылау картасын толтыру
D. Науқасты ауруханаға жатқызу
E. Дәрігердің жұмысын қадағалау

Ситуациялық есептер:
1-Сіз патронаждық мейіргерсіз. Үйге шақыртумен барған кезде жүкті әйел эмоционалды күйзеліс, ұйқысыздық және тәбеттің төмендеуіне шағымданады.
-Сіздің мейіргерлік диагнозыңыз қандай?
-Науқасқа қандай кеңес және психологиялық қолдау көрсетесіз?
2-Патронаж кезінде 8 айлық балада салмақ қосудың баяулағаны анықталды. Анасы дұрыс тамақтану ережелерін білмейтінін айтты.
-Сіздің болжам диагнозыңыз.
-Бұл мәселені шешу үшін қандай әрекеттер мен кеңестер ұсынасыз?